

Raadsvoorstel

Onderwerp: Schuldhulpverlening aan jongeren vanaf 2027 (inclusief evaluatie NewFuture)

Datum collegevergadering	13 januari 2026	Ambtenaar	E. Corzilius
Zaaknummer	3929364	Telefoon	06-51458926
Portefeuillehouder(s)	G. Nijemanting	E-mailadres	ecorzilius@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

-
1. Kennis te nemen van de resultaten van NewFuture;
 2. De schuldenaanpak NewFuture Velsen te continueren.

Samenvatting

Vanuit de schuldenaanpak NewFuture begeleiden we jongeren van 18 tot 27 jaar met het oplossen van hun schulden en het duurzaam verbeteren van hun financiële zelfredzaamheid. Van 2020 tot en met 2025 verzorgden de gemeente Haarlem (schulddienstverlening) en Stichting perMens (trajectbegeleiding) deze schuldenaanpak voor Velsen. De gemeente Haarlem kan per januari 2026 geen schulddienstverlening meer bieden aan nieuwe instroom. Daarom bieden we vanaf dit jaar samen met Stichting perMens en Kredietbank Nederland, de schuldenaanpak aan onder de naam 'NewFuture Velsen'.

Op basis van de resultaten van NewFuture stelt het college aan de raad voor om vanaf 2027 de schuldenaanpak NewFuture Velsen te continueren en hiervoor geld te bestemmen. We zijn tevreden met het aantal trajecten dat op een positieve manier is afgerond of nog loopt (circa 72%). We zien dat de jongeren baat hebben bij de combinatie van trajectbegeleiding en hulp bij schulden. De werkwijze waarbij we de schulden terugbrengen naar één schuldeiser biedt rust en overzicht aan jongeren. Hierdoor ontstaat ook mentale ruimte bij de jongeren om te werken aan een verandering in houding, gedrag en/of vaardigheden en een schuldenvrije toekomst.

Inleiding

Vanaf 1 april 2020 loopt het project NewFuture in Velsen. Vanuit dit project begeleiden we jongeren van 18 tot 27 jaar met problematische schulden naar een schuldenvrije toekomst. We zetten in op het duurzaam verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van jongeren. Schulden gaan vaak gepaard met andere problematiek. Hierbij gaat het om problemen waardoor schulden zijn ontstaan of problemen die vanwege de schulden zijn ontstaan. Iedere jongere is uniek met een eigen geschiedenis en een eigen toekomstperspectief. Vanuit de schuldenaanpak voor jongeren bieden we maatwerk.

Vanuit de schuldenaanpak begeleiden we jongeren met het oplossen van hun schulden. Bij de meeste jongeren worden de schulden met een saneringskrediet in 1x aan het begin van het traject afgelost. Om de schuld terug te betalen aan de gemeente sluiten de jongeren een leenovereenkomst met de gemeente.¹ Het terugbrengen van de schulden naar 1 schuldeiser biedt rust en overzicht aan de jongeren. Hierdoor ontstaat mentale ruimte bij de jongeren om te werken aan een verandering in houding, gedrag en/of vaardigheden en een schuldenvrije toekomst.

Bij het kleuren van de begroting nam de raad vanaf 2024 structureel geld op voor het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van jongeren. Dit is ingezet voor NewFuture. De afspraak is dat begin 2026 besluitvorming plaatsvindt over de voortzetting van het project vanaf 2027.

Wijziging opzet project NewFuture vanaf januari 2026

NewFuture is opgezet door Stichting perMens en de gemeente Haarlem. Stichting perMens biedt de trajectbegeleiding. De gemeente Haarlem verzorgt tot 1 januari 2026 de schulddienstverlening (inclusief budgetbeheer en budgetcoaching). De jongeren die al vóór 2026 ondersteuning ontvingen, maken hun traject bij de gemeente Haarlem af.

Het wegvallen van de schuldhulpverlening vanuit Haarlem maakt dat de methodiek van NewFuture vanaf 2026 niet meer op exact dezelfde wijze wordt voortgezet. Samen met Stichting perMens en Kredietbank Nederland proberen we voor de schuldhulpverlening aan jongeren in 2026 zoveel mogelijk aan te sluiten bij de methodiek van NewFuture. Samen bieden we de schuldenaanpak voor jongeren aan onder de naam 'NewFuture Velsen'.

Basisdienstverlening schuldhulpverlening

Het ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Nederlandse vereniging van volkskrediet (Nvvk) en Divosa hebben samen het plan 'Basisdienstverlening schuldhulpverlening' ontwikkeld. Het doel is een gelijkwaardig, toegankelijk en effectief hulpaanbod realiseren voor mensen met schulden. De basisdienstverlening bestaat uit verschillende elementen, waaronder het bieden van een saneringskrediet en een aanbod per doelgroep (zoals jongeren).

Voorstel

Het voorstel is kennis te nemen van de resultaten van NewFuture en de schuldenaanpak NewFuture Velsen te continueren.

¹ Vanaf januari 2026 wordt het saneringskrediet geboden door Kredietbank Nederland (de aanbieder schuldhulpverlening).

Beoogd doel en effect van het besluit

Het doel is om kennis te nemen van de resultaten van NewFuture en jongeren vanaf 2027 te blijven ondersteunen met een schuldenaanpak gericht op jongeren. Het effect is dat we de financiële zelfredzaamheid van jongeren verbeteren en perspectief op een schuldevrije toekomst bieden

Argumenten

Evaluatie

Met NewFuture bieden we een kwetsbare groep jongeren hulp en perspectief op een schuldevrije toekomst. De jongeren hebben vaak onvoldoende financiële vaardigheden vanuit huis meegekregen om een gezonde financiële huishouding te voeren. PerMens ziet veel jongeren met een laag leervermogen en jongeren afkomstig uit een thuissituatie die niet optimaal is. In veel gevallen is er sprake van psychische problemen die zich uiten in trauma, verslaving en/of eenzaamheid. Ook spelen er vaak vragen over wonen. Voorbeelden zijn geen vaste verblijfplek (dak- of thuisloos), dreigende uithuiszetting of begeleid wonen.

In de periode van 2020 tot medio december 2025 meldden 108 jongeren uit Velsen zich aan voor NewFuture. Medio december 2025 zijn 24 jongeren schuldevrij door een schuldenregeling vanuit NewFuture (saneringskrediet of schuldbemiddeling). PerMens bood aan 34 jongeren een andere vorm van financiële ondersteuning. Bijvoorbeeld hulp bij een betalingsregeling, budgetcoaching of toeleiding naar een andere hulpverlener. Halverwege december 2025 zijn er nog 20 lopende trajecten. Dat betekent dat 72% van de trajecten op een positieve manier is afgerond of nog lopend is. Van de afgeronde trajecten is 66% positief beëindigd (waarvan 27% met een saneringskrediet/schuldbemiddeling en 39% met een andere vorm van financiële ondersteuning).

Vanzelfsprekend streven we naar zo weinig mogelijk negatieve beëindigingen. Een schuldentraject blijft een vrijwillig traject waarvoor mentale ruimte en motivatie van de deelnemers nodig is. Ondanks inspanningen vanuit de hulpverlening gaven 24 jongeren geen vervolg aan hun traject. We zien bijvoorbeeld dat jongeren zich melden, maar het vervolgens niet lukt om met de jongeren in contact te komen waardoor het traject negatief eindigt.

Resultaten april 2020 tot en met half december 2025	
Aantal aanmeldingen	108
Aantal lopende trajecten	20
Aantal afgeronde trajecten	88
Aantal trajecten NewFuture positief beëindigd	24
Aantal trajecten anders positief beëindigd	34
Aantal trajecten NewFuture negatief beëindigd	24
Aantal trajecten om andere reden beëindigd (bijv. verhuizing)	6

We zijn tevreden met het aantal trajecten dat positief is beëindigd of nog loopt. We zien dat deze jongeren baat hebben bij de combinatie van trajectbegeleiding en hulp bij schulden. We willen schulden zo vroeg mogelijk duurzaam oplossen.

Tijdens de sessie zal een medewerker van Stichting perMens aanwezig zijn om eventuele vragen te beantwoorden.

Schuldhelpverlening aan jongeren vanaf 2027

Het bieden van een specifieke aanpak voor jongeren sluit aan op de basisdienstverlening schuldhelpverlening waaraan de VNG zich committeerde. Een element uit de basisdienstverlening schuldhelpverlening is namelijk een aanbod per doelgroep, zodat op maat op bepaalde kenmerken wordt ingespeeld. Dit sluit aan op de uitkomsten van de evaluatie. Jongeren met problematische schulden zijn vaak kwetsbaar en hebben baat bij de combinatie van trajectbegeleiding en hulp bij schulden. We stellen dan ook voor om in te blijven zetten op een specifiek hulpaanbod voor jongeren met problematische schulden.

Vanaf 2026 bieden we samen met Stichting perMens en Kredietbank Nederland schuldhelpverlening aan jongeren onder de naam 'NewFuture Velsen'. De trajectbegeleider van perMens begeleidt de jongeren richting de gemeente voor schuldhelpverlening en ondersteunt bij eventuele hulpvragen op andere leefgebieden. Bij schuldhelpverlening vindt een viergesprek plaats tussen de jongere, de trajectbegeleider, de consulent schuldhelpverlening en de budgetcoach. De consulent schuldhelpverlening wordt de regievoerder op het gebied van de financiën. De budgetcoach regelt samen met de jongere de actuele geldzaken en coacht op financiële vaardigheden. Indien er op andere leefgebieden nog vragen spelen, ondersteunt de trajectbegeleider daarin.

Op het moment van besluitvorming hebben we nog geen ervaring met de werkwijze in 2026. Het voorstel is om deze werkwijze te continueren en over de voortgang te berichten in de tussenevaluatie van de Armoedevisie (medio 2027).

Alternatieven

Een alternatief is om te gaan werken volgens de aanpak van het Jongeren Perspectief Fonds (hierna JPF). Deze aanpak is ook gericht op het perspectief van jongeren met schulden. NewFuture is geïnspireerd op deze aanpak. De JPF aanpak is gericht op: snelle schuldsanering, terugbetaling in geld of een maatschappelijke tegenprestatie en 2 jaar intensieve begeleiding.

Voordelen van de aanpak zijn de 2 jaar intensieve begeleiding om te werken aan doelen en dromen en de mogelijkheid tot het aflossen van de schuld in natura. Hierdoor kunnen jongeren zonder inkomen ook werken aan een schuldenvrije toekomst. Het JPF is een aanpak met een effectmonitor met financieel resultaat en het biedt zicht op de ontwikkeling van de jongeren. Ook krijgt een gemeente verschillende ondersteuningsproducten voor besluitvoering, implementatie en uitvoering van de aanpak. Ook biedt de aanpak de uitvoerders toegang tot scholing en netwerkbijeenkomsten.

De aanpak vraagt om inzet van een projectleider en intensievere trajectbegeleiding. Binnen de huidige gemeentelijke financiën zien we geen ruimte voor een dergelijke investering.

Risico's

We willen zoveel mogelijk jongeren met problematische schulden helpen. Tegelijkertijd kan de toestroom leiden tot hogere kosten. Indien de uitgaven hoger uitvallen dan we nu verwachten zullen we hierover rapporteren in de P&C cyclus.

Indexatie gemeente versus tariefstelling aanbieder

Het verschil in de jaarlijkse indexatie van perMens en de indexatie van de gemeente betekent een verlaging van de personele inzet op het project (of hogere uitgaven). Minder personele inzet heeft negatieve gevolgen voor de kwaliteit van de hulpverlening. Met minder uur begeleiding kunnen minder jongeren hulp krijgen en/of wachttijden voor hulp ontstaan.

Continuïteit dienstverlening

Het aflopen van het contract met de aanbieder schuldhulpverlening per 1 juni 2027 is een risico met betrekking tot de continuïteit van de dienstverlening. Door in het eerste kwartaal van 2026 te starten met de aanbesteding schuldhulpverlening houden we rekening met benodigde implementatietijd. Hiermee beperken we het risico. Desondanks vragen nieuwe werkafspraken inregeltijd in de praktijk. Tot slot maken we met de betrokken partij(en) afspraken over de lopende trajecten.

Programma

Vitaal en Sociaal

Kader

- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Bestuurlijke afspraken voor basisdienstverlening schuldhulpverlening, 21 maart 2024
- Raadsbesluit Evaluatie NewFuture, 26 april 2023
- Collegebericht Voortgang NewFuture en motie 11 van 2023, 11 februari 2025
- Collegebericht Ontwikkeling Schuldhulpverlening NewFuture, 23 september 2025

Participatie en inspraak

Om een beeld te krijgen van de ervaringen van jongeren met de schuldenaanpak spraken wij in november 2025 twee deelnemers (waarvan een jongere het traject al succesvol had afgerond). De jongeren vertelden dat zij het fijn vonden dat zij bij NewFuture terecht konden voor hulp bij hun schulden. Zij gaven aan dat je op een gegeven moment niet meer weet hoe je er zelf uit moet komen en er zoveel speelt.

Positief waren de jongeren over de trajectbegeleider die rust uitstraalde en geen oordeel velde. De trajectbegeleider gaf volgens de jongeren duidelijke uitleg over wat het traject inhoudt, dat ze hulp konden krijgen maar dat ze het zelf moesten doen. Gedurende het traject komt er met verschillende stappen geleidelijk rust bij de jongeren (bijv. bij het intakegesprek met de trajectbegeleider en het tekenen van de leenovereenkomst met één schuldeiser).

Het uit handen geven van de financiën werd door de jongere als een moeilijke stap ervaren. Vanuit het budgetbeheer werd soms inzichtelijk gemaakt hoe ver de jongere was met aflossen. De andere jongere benadrukte het belang van korte lijnen en duidelijke uitleg in de schuldregelfase.

Het gesprek bevestigt dat we niet moeten oordelen over de situatie van een hulpvrager, maar de jongeren helpen door hen perspectief te bieden. Een goede band met de hulpverlening, duidelijke uitleg over de te nemen stappen en verantwoordelijkheid geven waar mogelijk komen naar voren als belangrijke punten.

Financiële consequenties

Vanaf 2024 is er binnen de schuldhulpverlening jaarlijks een structureel budget beschikbaar om de financiële zelfredzaamheid van jongeren te verbeteren. Van 2024 tot en met 2026 wordt dit budget gebruikt voor het project NewFuture. Op basis van de huidige cijfers verwachten we dat de kosten voor NewFuture Velsen kunnen worden gedekt met het structurele budget van € 128.000. De afgelopen jaren zijn we steeds binnen het budget gebleven. Door een grotere instroom van jongeren en stijgende tarieven kunnen de kosten hoger uitvallen. Als het budget niet toereikend is, is er aanvullend € 50.000 gereserveerd in het Armoede- en Schuldenfonds.

Uitvoering van besluit

We continueren de specifieke schuldenaanpak voor jongeren en berichten over de voortgang in de tussenevaluatie van de Armoedevisie (medio 2027).

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Agendaverzoek
Concept Raadsbesluit

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Geen

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales